

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Instructio Practica ...

Unà cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

De SS. Missæ Sacrificio Juxta Ritum Romanæ Ecclesiæ offerendo - Unà
cum Rubricis ejusdem Missæ brevibus Notis illustratis

Lohner, Tobias

Dilingæ, 1676

§. 1. De Corporis inclinationibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-48307](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-48307)

est, sub una Oratione celebrantur, ut sunt Missæ vel votivæ solemnes, vel pro re gravi, &c. tempore Paschali insuper *Alleluia* additur. Gavant. p. 2. tit. 12. litt. I. & tit. 1. lit. C. In Missis quoque Defunctorum sub una Oratione dictis Antiphona duplicatur, & *Alleluia* additur tempore Paschali: quia hoc sequitur Officium, non Missam. Gerlac. p. 2. tit. 1. §. 9.

IV. Ubi ad Sacristiam redierit, facit iterum Cruci reverentiam; & vestes retrogrado ordine exuit, osculando omnes, quas, dum induebat, osculatus est, ut vult Gavantus p. 2. tit. 12. litt. L. Perquam autem studiosè caveat, ne, morem secutus quorundam valde indecorum, solvere incipiat ligamina Casulæ adhuc in itu ad locum, in quo sacras vestes deponat.

Ritus Solemnis.

I. Quando post Missam solemnem redit ad Sacristiam facit ibi *ante gradum* profundam reverentiam Cruci. Ordo Roman. & Bauldrius p. 3. de ritu vel. tit. 12. n. 6.

TITULUS XXXII.

Compendium supra dictarum Cæremoniarum.

Hactenus plerasque Cæremonias tam in solempni, quam privata Missa adhiberi solitas explicavimus. Quæ verò experientia docuit, non parùm memoriam ad eas retinendas juvari, si, quæ ejusdem sunt Classis, sub uno titulo præsententur, placuit & hoc subsidio Tirones non fraudari. Cùm autem ad quatuor ferè genera omnes Cæremoniæ revocari possint, scilicet ad Corporis inclinationes, ad manuum, & ad oculorum situm, & tandem ad vocis inflexionem, hic ipse quoque ordo in ijs enumerandis hoc loco retinendus est visus.

§. I.

De Corporis Inclinationibus.

Quadruplex est inclinatio Corporis, quæ in Missa adhiberi solet, scilicet Genuflexio: Profunda (perquam modicum corpus inclinatur) & Humerorum, & Capitis inclinatio.

Ge

Genuflexio facienda est.

1. Quando transit, vel accedit, vel recedit ab Altari, ubi as-
servatur Venerabile Sacramentum.
2. Antè, quàm dicat ingressum in Altari, ubi est SS. Sacra-
mentum.
3. Quotiescunque in Epistola, Tractu, aut Evangelio ad
marginem imperatur genuflexio.
4. In Symbolo ad *Incaratus est.*
5. Quoties ab Elevatione movet Hostiam aut Calicem, ante
& post facit genuflexionem.
6. In fine Evangelij S. Joannis ad *Verbum Caro factum est.*
7. Quando accedit vel recedit à medio Altaris, ubi expositum
est SS. Sacramentum.
8. Quando transit Altare, ubi Consecratio, non tamen sum-
ptio peracta est.
9. Ad *Flectamus genua* in Missis Quatuor Temporum priva-
tis; si enim adest Diaconus, hic, & non Sacerdos genu-
flectit.

*Profunda, seu medij Corporis inclinatio fa-
cienda est.*

1. Quando à loco Paramentorum recedit.
2. Quando ad Altare quodcunque accedit, vel recedit, vel
ante Altare majus, aut in quo est insignis Reliquia San-
cti, de quo Festum celebratur, transit, si non sit in tali-
bus Altaribus SS. Sacramentum.
3. Quando à medio Altaris ad librum accedit in cornu Epi-
stolæ aperiendum. Ita Gavant. p. 2. tit. 2. litt. R. Baul-
drius p. 3. c. 5. n. 5.
4. Quando inde iterum ad medium rediens ad infimum gra-
dum descendit.
5. Antè, quàm principium Missæ dicit ad infimum gradum
Altaris, ubi non est SS. Sacramentum.
6. Ad *Confiteor.*
7. Ad *Munda cor meum.*
8. Quando ad cornu Epistolæ vinum & aquam in Calicem
infusus, aut manus lavaturus accedit, iterumque ad
medium redit.
9. Ad *Te igitur Clementissime Pater.*

10. Ad *Supplices te rogamus* post elevationem. NB.
11. Ad Sumptionem Corporis Christi.
12. Quando post Sumptionem Specierum à medio accedit ad cornu Epistolæ pro Communionem dicenda.
13. Quando post ultimum Evangelium ad medium accedit ad planum descensurus.
14. Quando ab illo plano recedit.
15. Quando in Sacristiam ad locum Paramentorum redit.

Humerorum inclinatio facienda est.

1. Ad *DEVS tu conversus*.
2. Ad *Adoramus te Domine per merita*.
3. Ad *In spiritu humilitatis &c.*
4. Ad *Suscipe SS. TRINITAS*.
5. Ad *Sanctus* usque ad *Benedictus* exclusivè.
6. Ad *Agnus DEI* juxta Ordinem Missæ. *Et orationes sequentes.*
7. Ad *Domine, non sum dignus*.

Capitis inclinatio facienda est.

1. Ad *Gloria Patri*, in Psalmo *Judica*.
2. Ad *Gloria Patri* in Introitu; Sed hæc inclinatio versus Crucem fit.
3. Ad *Gloria in excelsis*, cum dicit *DEO, Adoramus, Gratias agimus*, ad *IESU Christe, Suscipe deprecationem*.
4. Quotiescunque dicit *Oremus*, inclinat caput versus Crucem, nisi jam antè habeat inclinatum; quod idem fit, quando S. Nomen *JESU* pronuntiat extra Evangelium; ibi enim si proferatur, versus librum Evangelij fit inclinatio.
5. Cum profertur Nomen *MARIA*, aut Sancti, de quo celebratur Missa, aut fit specialis Commemoratio, aut Papæ.
6. Ad *Credo*, cum dicit *in Vnum DEVM, IESVM Christum, Adoratur*.
7. Ad *Gloria Patri* in Psalmo *Lavabo*; quæ inclinatio etiam fit versus Crucem.
8. Ad *DEO nostro*, cum dicit ante Præfationem *Gratias agamus*. NB.
9. Dum facit Memento pro Vivis. NB.

10. Ad

10. Ad *Tibi gratias agens* ante Consecrationem panis & vini; item sub ipsa Consecratione utriusque.
11. Ad *per Christum Dominum nostrum*, post Memento pro Defunctis. NB.
12. Ad *Humiliare capita vestra DEO* in Quadragesima.
13. Ad *Placeat*, & Benedictionem, cum dicit: *Omnipotens DEVS.*

Ne in his inclinationibus enarrandis contra Rubricas me peccasse quis suspicetur, dum v. g. ad *Agnus DEI* illæ dicunt, *caput* tantum inclinandum, ego verò inter Humerorum inclinationes eam posui. Item ad *Supplices Te rogamus* tantum *inclinatum* volunt esse Celebrantem, cum tamen ego profundam inclinationem exigam; meminerit non ad unam me Rubricam attendisse, sed plures, quarum una explicet aliam; hinc quia Ordo Missæ jubet Celebrantem inclinatum *Agnus DEI* dicere, & ad *Supplices Te rogamus* profundè *inclinatum* esse, hoc autem fieri non posset, si verba Rubricarum cit. ut jacent, intelligerentur, rectè posterior Rubricarum in Ordine Missæ positarum sensus priorem explicare dicitur. Simili modo cum in Consecratione utriusque speciei Celebrans *capite tantum inclinato* verba Consecrationis proferre jubetur, intelligitur hoc, si Altare sit tam altum, ut Celebrans cubitos simul Altari imponere, & tamen non nisi inclinato capite stare possit. Si enim Altare tam humile sit (uti plerumque contingit) ut Celebrans non possit cubitis se Altari inclinare, quin humeros, vel totum corpus inflectat, per accidens eam Cæremoniam mutare cogitur.

§. II.

De Manuum Cæremoniis.

HArum diversi motus & situs in Sacrificio adhibentur; nam quandoque Celebrans iisdem Crucem supra se facit, quandoque supra alia, quandoque pectus percutit, quandoque extensas, junctas supra Altare, ante faciem tenet, uti ex dicendis apparebit.

Seipsum Cruce signat.

1. Ad initium Missæ, dicens *Adiutorium, Indulgentiam.*
2. Ad Introitum extra Missam Defunctorum; in hac enim manu supra librum facit in aère Crucem.